

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 6003012-Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması.

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/F.Muzeydə turizm işi. İşçi proqram Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.02.2023-cü il qərarı ilə təsdiq edilmişdir. Protokol № 6.

Kodu: IPFS-B20

Tədris ili: III (2026-2027)

Semestr: V

Tədris yükü: Cəmi: 50 saat. Auditoriya saati: 14 saat (8 saat müəhazirə, 6 saat seminar)

Tədris forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II.Müəllim haqqında məlumat:

Soyadı, adı, ata adı, elmi dərəcəsi və elmi adı : bım.Nəsirli Vüsal İbrahim oğlu.

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov küçəsi, 22, 2 saylı tədris korpusu

Məsləhət saati: I gün saat: 16.00-17.00, IV gün saat: 11.00-12.00

E-mail ünvanı: vusalnesirli@gmail.com

III Təvsiyə olunan dərsliklər, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1.Muzeyşünaslıq. (Dərslik). Bakı, Mars-print, 2002. s.495

2.Muzey işinə aid sənədlər toplusu. Bakı, Işıq, 1961. s.129

3.Azərbaycanda tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin təşəkkülü və inkişaf tarixi. Bakı, Ziya-Nurlan, 2008, s.290

4.Quliyev H.A. Tarixi-etnoqrafik materialların diyarşünaslıq muzeylərinin ekspozisiyasında göstərilməsi haqqında. Azərbaycan Tarix Muzeyinin əsərləri, 1960, № 3.

5.Əmirxanov S.A. Muzey və məktəbli dünya görüşü. Bakı, Biznes Universiteti, 2001, s.368

6.Əmirxanov S.A. Muzey fəaliyyətində qarşılıqlı əlaqələr. Tədris-metodik vəsait.Bakı, 2002, s.189.

IV Prerekvizit fənlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa bir fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V Korekvizit fənlər: Fənnin tədrisi ilə eyni zamanda başqa fənnin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Muzeydə turizm işi fənnin tədrisi zamanı bu fənnin predmeti, obyektı və məqsədi haqqında məlumat verilir. Mədəni turizm digər vəzifələrlə yanaşı, əsas məqsədi abidələr və görməli yerlərlə tanış olmaqdır. Mədəni turizm anlayışı dəfələrlə dəyişdirilmiş, təkmilləşdirilmiş və əlavə edilmişdir. Müasir dövrdə mədəni turizm yalnız mədəni motivasiya olan insanların: təhsil turları; mədəni görməli yerləri gəzmək; festivallara və digər mədəni tədbirlərə ziyarət; folklor, sənət, milli ənənələri öyrənmək üçün səyahət etməkdən bəhs edir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə: Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir.

Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;

- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam açə bilir;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanə topladığı balın) miqdarı 17 dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı balə) əlavə olunmur.

Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülcəkdir.

X Təqvim mövzu planı: Mühazirə 8 saat , seminar 6 saat.

№	Keçirilən mühazirə mövzuların məzmunu	Saat	Tarix
		Mühazirə	
1.	Mövzu: Muzeydə turizm işi fənninin predmeti, məqsəd və vəzifələri Plan: 1. Muzeydə turizm işi fənninin predmeti 2. Muzeydə turizm işi fənninin məqsəd və vəzifələri 3. Muzey turizminin inkişafı üçün qəbul edilən qərarlar 4. Turizmin inkişafına təsir edən amillər Ədəbiyyat [5; 6]	2	
2.	Mövzu: Mədəni sərvətlərimizin turizm obyektinə çevrilməsi və mədəni turizmin inkişafı Plan 1. Mədəni sərvətlərin turistlərə təqdimatı 2. Turizm mədəniyyəti 5. Ölkəmizdə mədəni turizmin inkişaf etdirilməsi 6. Mədəni turizmin əsas istiqamətləri Ədəbiyyat [1;2;5;6]	2	
3.	Mövzu: Muzeylərə maliyyə yardımının ayrılması və açıq səma	2	

	altında olan muzeylər Plan: 1. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin nəznində maliyyə yardımlarının ayrılması 3. Qobustan tarix-memarlıq muzeyində təmir-bərpa işlərinin aparılması 4. Muzeylərin turizm sahəsində rolu Ədəbiyyat [4;5;6]		
4.	Mövzu: Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi və Turizm agentliyi tərəfindən mədəni turizmin ölkədə inkişafı istiqamətində dövlət layihələri Plan: 1. Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən muzeylərdə və tarixi abidələrdə təmir-bərpa işlərinin aparılması 2. Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən muzeylərdə və tarixi abidələrdə təmir-bərpa işlərinin aparılması Ədəbiyyat [1;3;4]	2	

№	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat	Tarix
		Seminar	
1.	Mövzu: Muzeydə turizm işi fənninin predmeti, məqsəd və vəzifələri	2	
2	Mövzu: Mədəni sərvətlərimizin turizm obyektinə çevrilməsi və mədəni turizmin inkişafı	2	
3	Mövzu: Muzeylərə maliyyə yardımının ayrılması və açıq səma altında olan muzeylər. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi və Turizm agentliyi tərəfindən mədəni turizmin ölkədə inkişafı istiqamətində dövlət layihələri	2	
	Cəmi:	6 saat	

XI Fənn üzrə tələblər:

Turizm sənayesinin əsasını təşkil edən və onu formalaşdıran qərar və təkliflər, strateji sənəd və proqramların hazırlanması mədəni irsin qorunması və məqsədyönlü istifadəsini güdən dövlət siyasəti ilə birmənalı olaraq əlaqəli şəkildə həyata keçirilir. Bu, turizm sənayesinin inkişafı üçün mədəni irs obyektlərinin bir resurs olaraq görülməsi, təhlil edilib turizm məhsuluna çevrilməsi prosesi barədə daha dərinə düşünməyə dəvət edir.

XII Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar
- təqdimat və müzakirə
- debat
- müstəqil iş araşdırma

XIII Fənn üzrə təlim nəticələri

- Muzeydə turizm işi fənninin mözusunə aid əsas anlayışları tərif edir;
- Muzey turizminin əsas prinsiplərini, strukturlarını və fəaliyyət sahələrini ətraflı şəkildə izah edir;
- Muzeylərdə turizm fəaliyyətlərinin təşkilində istifadə olunan metod və strategiyaları praktiki tapşırıqlara tətbiq edəcək;
- Muzey turizminin yerli icmaların sosial həyatına, mədəniyyətinə və iqtisadiyyatına olan təsirini müqayisə edərək fərqləndirir;
- Müasir turizm ehtiyaclarını nəzərə alaraq muzey turizm xidmətlərinin optimallaşdırılması və yeni xidmət modellərinin tətbiqi üzrə təhlilin nəticələrini dəyərləndirir;
- Muzeylərdə turizm fəaliyyətlərinin səmərəliliyini artırmaq məqsədilə sosial və mədəni mühitə uyğun yeni və innovativ layihələr planlaşdırır.

XIV Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

V Kollektiv sualları:

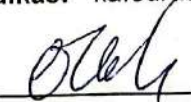
1. Muzeydə turizm işi fənninin predmeti
2. Muzeydə turizm işi fənninin məqsəd və vəzifələri
3. Muzey turizminin inkişafına təsir edən amillər
4. Ölkəmizdə mədəni turizmin inkişaf etdirilməsi
5. Mədəni turizmin əsas istiqamətləri
6. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin nəznində maliyyə yardımlarının ayrılması
7. Qobustan tarix-memarlıq muzeyində təmir-bərpa işlərinin aparılması
8. Muzeylərin turizm sahəsində rolu
9. Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən muzeylərdə və tarixi abidələrdə təmir-bərpa işlərinin aparılması
10. Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən muzeylərdə və tarixi abidələrdə təmir-bərpa işlərinin aparılması

XVI İmtahan sualları:

1. Muzeydə turizm işi fənninin predmeti
2. Muzeydə turizm işi fənninin məqsəd və vəzifələri
3. Muzey turizminin inkişafı üçün qəbul edilən qərarlar
4. Turizmin inkişafına təsir edən amillər
5. Mədəni sərvətlərin turistlərə təqdimatı
6. Turizm mədəniyyəti
7. Ölkəmizdə mədəni turizmin inkişaf etdirilməsi
8. Mədəni turizmin əsas istiqamətləri
9. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin nəznində maliyyə yardımlarının ayrılması
10. Qobustan tarix-memarlıq muzeyində təmir-bərpa işlərinin aparılması
11. Muzeylərin turizm sahəsində rolu
12. Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən muzeylərdə və tarixi abidələrdə təmir-bərpa işlərinin aparılması
13. Dövlət Turizm Agentliyi tərəfindən muzeylərdə və tarixi abidələrdə təmir-bərpa işlərinin aparılması
14. Muzeydə olan əşya və kolleksiyaların saxlanması
15. Muzey turizmin inkişafına dövlət qayğısı
16. Abidələrin qeydiyyatı alınması və onlardan istifadə qaydaları
17. Muzey turistlərinin eksponatlarla tanışlığın təşkili
18. Muzeylərin mədəniyyət sahəsinin inkişafında rolu
19. Muzey turizmi üçün hüquqi normativ aktların qəbul edilməsi
20. Muzeydə turizm işi
21. Turizm sahəsində muzeylərin rolu
22. Turizm sahəsində muzeylərin inkişaf etdirilməsi
23. Açıq səma altında olan muzeylərə dövlət qayğısı
24. Mədəni sərvətlərin turistlərə tanıtılması
25. Turizmin inkişafında mədəni turizmin rolu
26. Muzey turizmin bölgələrdə inkişafı
27. Mədəni turizmin əsas istiqamətləri və kateqoriyaları
28. Turizm obyektlərinə çevrilmiş abidələrin pasportlaşdırılması
29. Turizm obyektinin dünyaya tanıtılması
30. Mədəni turizmin ümumi əsasları

S/F.Muzeydə turizm işi fənninin sillabusu 6003012 "Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması" ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və işçi proqram (Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.02.2023-cü il qərarı ilə təsdiq edilmişdir.) əsasında tərtib olunmuşdur.

Sillabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (14 may 2026-cı il, protokol № 9).

Kafedra müdiri : dos. K.F.Mahmudov

Fənn müəllimi : B\m.V.I.Nəsirli